

Biodiversitad – impurtanza per la societad e per l'economia

La biodiversitad è chapital natiral ed uschia in element essenzial da la ritgezza dal chantun Grischun. Il chapital natiral furnescha prestaziuns indispensablas ch'èn da gronda valor economica e sociala. Sche las generaziuns futuras han a disposiziun ina biodiversitad multifara ch'è resistenta envers midadas, vegnan ellas a pudair dumagnar meglier las sfidas, sco per exempel la midada dal clima u la segirezza alimentara.

Perquai è la biodiversitad necessaria

Igl è la diversitad da tut quai che viva, che ha sviluppà la Terra ad in lieu abitabel singular. Nus umans na pudain betg survivor senza biodiversitad: Ella ans dat per exempel aua pura, aria netta e terrens fritgaivels.

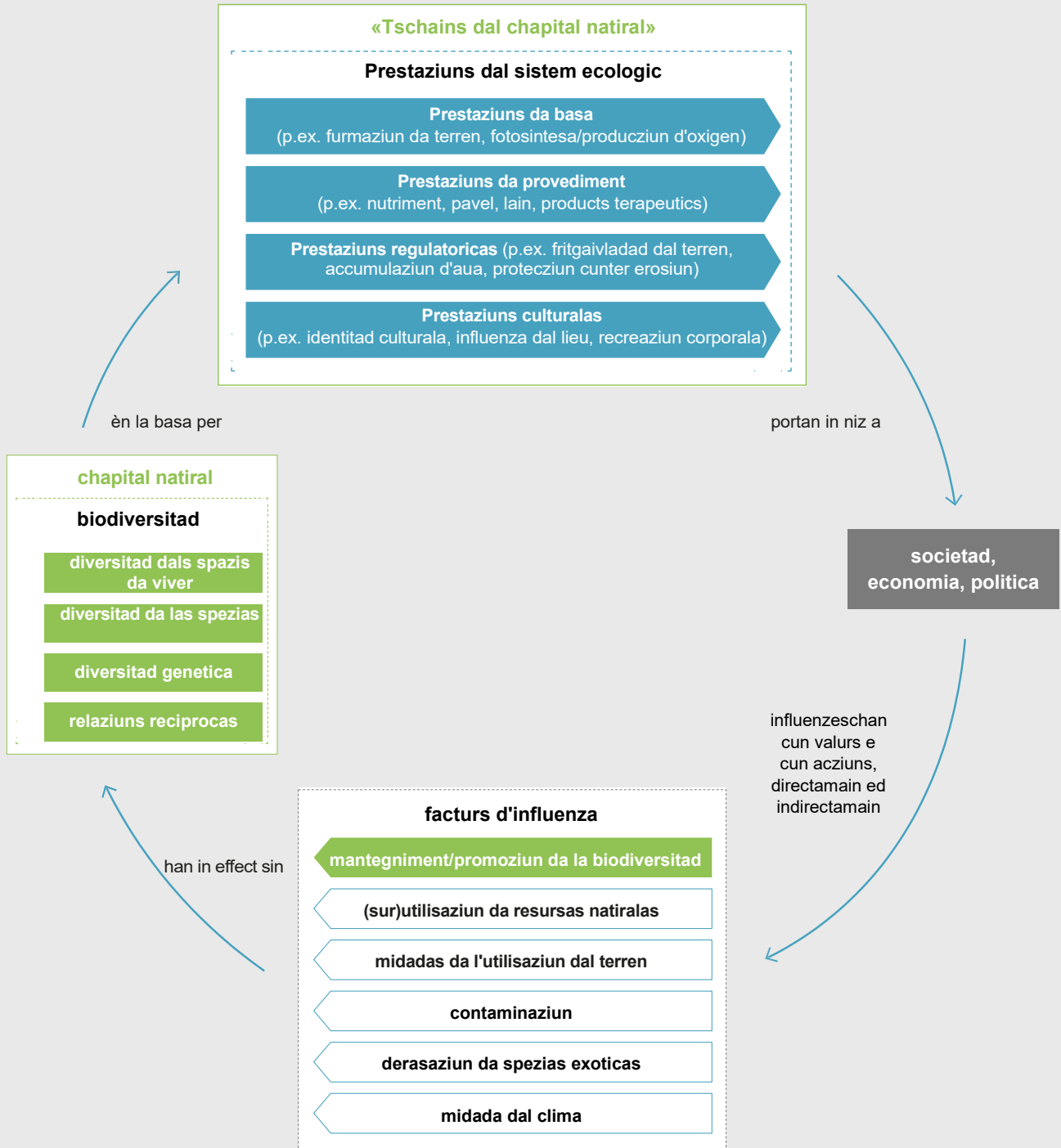
La biodiversitad po vegnir attribuida al chapital natiral, ch'exista sper il chapital uman (p.ex. savida, forza da lavur) e sper il chapital real (p.ex. maschinas, stabiliments da producziun). Il chapital natiral furnescha prestaziuns indispensablas. Nus las numnain «tschains dal chapital natiral», uffizialmain vegnan ellas designadas sco prestaziuns dal sistem ecologic per il bainstar dals umans e per il svilup economic (guardar illustraziuns). Correspondentamain resguarda entant er il mund da finanzas il chapital natiral. La biodiversitad n'ha dentant betg mo ina valor da diever, mabain er in'atgna valor.

Basa da tut las autras prestaziuns (prestaziuns da basa) <ul style="list-style-type: none"> – furmaziun da terren – fotosintesa/producziun d'oxigen – mantegniment da las circulaziuns da substanzas nutritivas – mantegniment da lacirculaziun globala da l'aua	Cun tge che la biodiversitad ans proveda (prestaziuns da ...) <ul style="list-style-type: none"> – nutriment e pavel – aua da baiver – substanzas activas per products therapeutics – innovaziuns tecnicas (bionica)
Tar tge che la biodiversitad ans gida (prestaziuns regulatoricas) <ul style="list-style-type: none"> – fritgaivladad dal terren – purificaziun natirala en il terren ed en las auas – protecziun cunter erosiun e cunter lavinas – protecziun cunter aua gronda – impollinaziun da plantas cultivadas – regulaziun biologica da parasits – regulaziun da scherms infectus – mantegniment da l'aria pura e regulaziun dal clima en la zona d'abitadi – accumulaziun da carbon (regulaziun globala dal clima)	Co che la biodiversitad ans enritgescha (prestaziuns culturalas) <ul style="list-style-type: none"> – identitad culturala, «sentiment d'attaschament a la patria», identitad da la marca – daletg estetic – recreaziun corporala e spiertala – bainesser general – influenza dal lieu

«Tschains dal chapital natiral»

Prestaziuns dal sistem ecologic per il bainstar dals umans e per il svilup economic. A las contribuziuns che la natira furnescha als umans e ch'èn indispensablas per il svilup da la societad e da l'economia, appartegnan en il Grischun tranter auter la furmaziun ed il mantegniment da terrens fritgaivels, la filtraziun e la retegnida d'aua, la protecziun cunter lavinas e cunter erosiun, la producziun da bains (p.ex. lain, victualias e pavel), substanzas activas per products therapeutics, ma er cuntradas attractivas per il turissem e per la recreaziun.

Stretgas relaziuns reciprocas dal chapital natiral cun la societad, l'economia e la politica

Tge cumpiglia la biodiversitad?

La biodiversitad è la vita en tut sia diversitad ed il resultat d'ina evoluziun da passa 3 milliardas onns: la diversitad da las **spezias** (p.ex. capricorn, tschess barbet, litgiva d'aua, sember, murachel); ils differents **spazis da viver**, nua che spezias vivan (p.ex. zonas umidas, auas, guauds); la **diversitad genetica** entaifer las spezias (p.ex. differentas sorts da paira). Part da quest sistem fan er las **relaziuns reciprocas** entaifer in plaun (p.ex. impollinaziun) e tranter ils trais plauns numnads (p.ex. impedescha la diversitad genetica che animals consanguins sa reproduceschan ed uschia che tschertas spezias svaneschan localmain).

L'uman è ina part integrala da la biodiversitad; el na viva betg en in mund ch'è separà da la biodiversitad.